

Διακριτά Μαθηματικά

Φροντιστήριο

Γεννήτριες Συναρτήσεις II

Να υπολογιστεί η ακολουθία με γεννήτρια συνάρτηση

$$\frac{1 + 2x - x^2 - x^3}{1 + x - x^2 - x^3}$$

Να υπολογιστεί η ακολουθία με γεννήτρια συνάρτηση

$$\frac{1 + 2x - x^2 - x^3}{1 + x - x^2 - x^3}$$

- $$A(x) = \frac{1 + x - x^2 - x^3}{1 + \frac{x}{x} - x^2 - x^3} + \frac{x}{1 + x - \frac{x^2}{x} - x^3} =$$
$$1 + \frac{x}{1 + x - x^2(1+x)} = 1 + \frac{x}{(1+x)(1-x^2)} =$$
$$1 + \frac{x}{(1+x)^2(1-x)}$$

- Αναλύουμε το κλάσμα $\frac{x}{(1+x)^2(1-x)}$ σε άθροισμα απλών κλασμάτων (το πώς στις επόμενες διαφάνειες).

Να υπολογιστεί η ακολουθία με γεννήτρια συνάρτηση

$$\frac{1 + 2x - x^2 - x^3}{1 + x - x^2 - x^3}$$

- Έχουμε:
$$A(x) = 1 + \frac{1}{4}(1-x)^{-1} + \frac{1}{4}(1+x)^{-1} - \frac{1}{2}(1+x)^{-2} =$$
$$1 + \frac{1}{4} \sum_{k=0}^{\infty} \binom{-1}{k} (-1)^k x^k + \frac{1}{4} \sum_{k=0}^{\infty} \binom{-1}{k} x^k - \frac{1}{2} \sum_{k=0}^{\infty} \binom{-2}{k} x^k =$$
$$1 + \frac{1}{4} \sum_{k=0}^{\infty} x^k + \frac{1}{4} \sum_{k=0}^{\infty} (-1)^k x^k - \frac{1}{2} \sum_{k=0}^{\infty} (-1)^k (k+1) x^k =$$
$$1 + \sum_{k=0}^{\infty} \left[\frac{1}{4} + \frac{1}{4}(-1)^k - \frac{1}{2}(-1)^k (k+1) \right] x^k =$$
$$1 + x - x^2 + 2x^3 - 2x^4 + 3x^5 - 3x^6 + \dots$$

$$\frac{x}{(1+x)^2(1-x)} = \frac{A}{1-x} + \frac{B}{1+x} + \frac{C}{(1+x)^2} \iff$$

$$x = A(1+x)^2 + B(1-x)(1+x) + C(1-x) \quad (1)$$

- Για $x = 1 \xrightarrow{(1)} 1 = A \cdot 2^2 \implies A = \frac{1}{4}$. Αντικαθιστούμε στην (1):

$$x - \frac{1}{4}(1+x)^2 = B(1-x)(1+x) + C(1-x) \quad (2)$$

- Για $x = -1 \xrightarrow{(2)} -1 = C \cdot 2 \implies \boxed{C = -\frac{1}{2}}$. Αντικαθιστούμε

στην (2): $x - \frac{1}{4}(1+x)^2 + \frac{1}{2}(1-x) = B(1-x^2)$.

Παραγωγίζουμε και τα δύο μέλη \implies

$$1 - \frac{2}{4}(1+x) - \frac{1}{2} = -2Bx \quad (3)$$

- Για $x = 1 \xrightarrow{(3)} 1 - \frac{1}{2} \cdot 2 - \frac{1}{2} = -2B \implies -\frac{1}{2} = -2B \implies$

$$\boxed{B = \frac{1}{4}}$$

Με πόσους τρόπους μπορεί κάποιος να μοιράσει 24 (ίδια) αντικείμενα σε 4 άτομα, έτσι ώστε κάθε άτομο να πάρει τουλάχιστον 3 και όχι παραπάνω από 8 αντικείμενα;

Με πόσους τρόπους μπορεί κάποιος να μοιράσει 24 (ή αντικείμενα σε 4 άτομα, έτσι ώστε κάθε άτομο να πάρει τουλάχιστον 3 και όχι παραπάνω από 8 αντικείμενα;

- Για κάθε άτομο η ΓΣ είναι: $x^3 + x^4 + \dots + x^8$, οπότε και για τα 4 άτομα η ΓΣ είναι: $(x^3 + x^4 + \dots + x^8)^4$. Το πλήθος των ζητούμενων τρόπων δίνεται από το συντελεστή του x^{24} στο ανάπτυγμα της παραπάνω ΓΣ.

- $(x^3 + x^4 + \dots + x^8)^4 = x^{12}(1 + x + x^2 + \dots + x^5)^4 = x^{12} \left(\frac{1-x^6}{1-x} \right)^4$

Με πόσους τρόπους μπορεί κάποιος να μοιράσει 24 (ή αντικείμενα σε 4 άτομα, έτσι ώστε κάθε άτομο να πάρει τουλάχιστον 3 και όχι παραπάνω από 8 αντικείμενα;

- Άρα, αναζητούμε το συντελεστή του x^{12} στο ανάπτυγμα του: $\left(\frac{1-x^6}{1-x}\right)^4 = (1-x^6)^4(1-x)^{-4} = [1 - \binom{4}{1}x^6 + \binom{4}{2}x^{12} - \dots + x^{24}][\binom{-4}{0} + \binom{-4}{1}(-x) + \binom{-4}{2}(-x)^2 + \dots]$
Ο συντελεστής του x^{12} είναι:

$$\left[\binom{-4}{12}(-1)^{12} - \binom{4}{1} \binom{-4}{6}(-1)^6 + \binom{4}{2} \binom{-4}{0} \right] =$$
$$\left[\binom{15}{12} - \binom{4}{1} \binom{9}{6} + \binom{4}{2} \right] = 125$$

Να βρεθεί η εκθετική γεννήτρια συνάρτηση για τον αριθμό a_r των διαφορετικών μεταθέσεων r αντικειμένων, που επιλέγονται από 4 διαφορετικούς τύπους αντικειμένων, εκ των οποίων τα αντικείμενα κάθε τύπου επιλέγονται τουλάχιστον 2 και όχι περισσότερες από 5 φορές.

Να βρεθεί η εκθετική γεννήτρια συνάρτηση για τον αριθμό α_r των διαφορετικών μεταθέσεων r αντικειμένων, που επιλέγονται από 4 διαφορετικούς τύπους αντικειμένων, εκ των οποίων τα αντικείμενα κάθε τύπου επιλέγονται τουλάχιστον 2 και όχι περισσότερες από 5 φορές.

- Η ΓΣ για κάθε αντικείμενο κάθε τύπου είναι:

$$\frac{x^2}{2!} + \frac{x^3}{3!} + \frac{x^4}{4!} + \frac{x^5}{5!}$$

- Η ΓΣ για τους 4 τύπους αντικειμένων είναι:

$$\left(\frac{x^2}{2!} + \frac{x^3}{3!} + \frac{x^4}{4!} + \frac{x^5}{5!} \right)^4$$

- Ο ζητούμενος αριθμός α_r δίνεται από το συντελεστή του $\frac{x^r}{r!}$ στο ανάπτυγμα της παραπάνω συνάρτησης.

Να βρεθεί ο αριθμός των τρόπων να ρίξουμε k διακεκριμένα αντικείμενα σε n διακεκριμένες υποδοχές, έτσι ώστε κάθε υποδοχή να δεχθεί τουλάχιστον ένα αντικείμενο.

Να βρεθεί ο αριθμός των τρόπων να ρίξουμε k διακεκριμένα αντικείμενα σε n διακεκριμένες υποδοχές, έτσι ώστε κάθε υποδοχή να δεχθεί τουλάχιστον ένα αντικείμενο.

Σε κάθε υποδοχή πρέπει να υπάρχει τουλάχιστον ένα αντικείμενο και μετράει η σειρά.

- Η ΓΣ για κάθε υποδοχή είναι: $x + \frac{x^2}{2!} + \frac{x^3}{3!} + \dots = e^x - 1$.
- Η ΓΣ για όλες τις n υποδοχές είναι:

$$\begin{aligned}(e^x - 1)^n &= \sum_{k=0}^n \binom{n}{k} (-1)^k (e^x)^{n-k} = \\ \sum_{k=0}^n \binom{n}{k} (-1)^k e^{x(n-k)} &= \sum_{k=0}^n \binom{n}{k} (-1)^k \sum_{r=0}^{\infty} (n-k)^r \frac{x^r}{r!} = \\ \sum_{r=0}^{\infty} \left(\sum_{k=0}^n \binom{n}{k} (-1)^k (n-k)^r \right) \frac{x^r}{r!} &= \end{aligned}$$